

Európai szintű a magyar idegsebészet

The Hungarian Neurosurgery is on a Level of European Standards

Néhány héten belül ünnepli ötvenedik születésnapját. Somogy megyében látta meg a napvilágot. Tanulmányait Budapesten folytatta és 1982-ben a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen szerezte meg a diplomát. Idegsebészként tudását Európa leghíresebb egyetemein és klinikáin tökéletesítette. Dr. Veres Róbert egyetemi magántanárral beszélgettem.

■ Főorvos úr, hogyan adta orvoslásra a fejét, ez gyerekkori álmom, vagy családi hagyomány?

– Tulajdonképpen ez a véletlennek köszönhető. Én is, mint édesapám biológus szerettem volna lenni, és biológiai kutatásokkal kívántam foglalkozni. Kutatóorvosnak, illetve Kutató biológusnak készültem.

■ És hogy lett ebből idegsebészet?

– A véletlen úgy hozta, hogy az első éves egyetemi tanulmány után mindenkinek kötelező elmenni egy egyhónapos ápolástan gyakorlatra, így életemben először beecsöppentem egy igazi kórházba, az akkori baleseti intézetbe, a mai Országos Traumatológiai Intézetbe. Ez olyan meghatározó élmény volt az életemben, hogy onnantól kezdve el sem tudtam képzelni: mást tegyek, mint gyógyító orvosként dolgozzak. A baleseti sebészet az egy nagyon érdekes és sokrétű szakma. Az embernek módja van végig próbálgatni a sebészeti diszciplínának a közel teljes spektrumát. A mellkas-sebészettől a hasi-sebészetten keresztül, az ortopéd sebészetig. Az egyetemi évek alatt ezen próbálgatások közben jutottam el oda, hogy idegsebész szeretnék lenni.

■ Az idegsebészet a klinikai orvostudomány egy fiatal új ága. Tevékenységi köre még

nem eléggé ismert. Néhány szót mondana erről?

– Az idegsebészet azért már nem annyira új, közel száz éves diszciplína. Gyakorlatilag az operálható idegrendszeri megbetegedésekkel foglalkozó tudományág. A koponyaagy sérülésektől kezdve az agydaganatokon keresztül, az esetleges elhasználódásos gerincbetegségek műtéti kezelése is ide tartoznak.

■ Az idegsebészetnek melyek a fő területei?

– Az idegsebészet is, ahogy a modern orvostudomány nagyon sok szubspecialításra (résztudományra) oszlott szét, ezek közül az egyik legfontosabb a neuroonkológia (idegdaganat) és a neurotraumatológia (idegbaleseti),

Within a few weeks he celebrates his fiftieth birthday. He was born in Somogy County. He studied in Budapest and in 1982 he graduated from Semmelweis University of Medical Sciences. He improved his knowledge as a neurosurgeon at the most famous universities and clinics of Europe. I talked to Dr. Róbert Veres, university professor.

■ “How did you decide to become a physician? Is this a childhood dream or a family tradition?”

“Actually, it is an accident of fate. Like my father, I would have liked to become a biologist and deal with biological researches. I intended to be a researcher-physician or a biologist-researcher.”

■ “How did it turn up neurosurgery?”

“It so happened that after the first year at the university everybody had to take part in a compulsory nursing training for a month. So for the first time in my life I got in a real hospital, the then Casualty Institute, the today National Traumatological Institute. This was a determining experience of my life and since then I have not been able to think of anything else to do just to become a curing doctor. Traumatology is a very interesting and many folded profession. You have an opportunity to try almost the full scale of the surgical disciplines from the thoracic surgery through the abdominal surgery to the orthopaedic surgery. During the university years I got to the point through these attempts that I decided to become a neurosurgeon.”

■ “Neurosurgery is a new branch of the clinical medical science. Its sphere of activity is not quite known. Would you describe it to the readers in some words!”

aztán a vaszkuláris (érhez-tartozó) idegsebészet, a gerincsebészet, illetve a funkcionális idegsebészet, hogy csak a főbb tudományágakat említsem.

■ **Hogyan ítéli meg a magyar idegsebészet fejlődését? Mennyire tudunk Európával, a nagyvilággal lépést tartani?**

– A magyar idegsebészet színvonala nagyon magas és nagyon jó, nincs semmi szégyellnivalónk Európával összehasonlítva.

■ **Mit jelent ebben a műfajban a korai felismerés?**

– Ez egy nagyon átfogó kérdés. Attól függ, hogy milyen megbetegedésről beszélünk. De az utóbbi 10-15 évben olyan robbanásszerű fejlődése történt meg a diagnosztikai eszközöknek, elsősorban a képalkotó eszközöknek, amelyek már kicsit előre is szaladtak. Többféle betegséget fel tudunk ismerni, vagy diagnosztizálni, mint amit lehet, vagy kell gyógyítani. Ma már egy olyan porckorongsérvesedést is ki tudunk mutatni, ami esetleg még semmilyen tünetet nem okoz. És dilemmát is jelent számunkra, hogy egy tünetmentes beteget megoperáljunk vagy sem.

■ **Hol a helye az agysérüléseknek és a gerincsérüléseknek ebben a műtéti műfajban?**

– Ez az egyik legnagyobb jelentőségű diszciplínája vagy résztudománya az idegsebészetnek. Természetesen én elfogult vagyok, hiszen ez a hozzám legközelebb álló területe az idegsebészetnek. Mint ahogy az összes sérültellátás diszciplínájánál – legyen az hasisérült, végtagsérült vagy gerincsérült – általában egészséges és fiatal emberek szenvedik el ezt a sérülést. Tehát nagyon sok veszteni valója van a betegnek. Szerencsés jó konstellációban, megfelelő ellátással sokat tudunk a betegnek adni.

■ **Ma már gyakori a hát, a nyak és a derékfájás, mi ennek az oka?**

– Ennek elsősorban fő oka, hogy ma már a népességnek a várható átlagéletkora a hetven évet közelíti. Tehát van idő az „elhasználódásos” betegségek kifejlődésére. A másik oka, hogy az emberi gerinc nem két lábon járásra, pláne nem ülésre van tervezve a tervező által, hanem négykézlábon járásra, tehát ebből kifolyólag az ülés és az állás extrém terhelést jelent a gerincnek, és ez a gerincet alkotó szalagokat, porckorongokat veszi igénybe.

■ **Hány műtétet végzett eddig?**

– Körülbelül négyezer műtétet végeztem eddigi pályafutásom alatt.

■ **Mi a jelentősége a porckorongnak?**

“In fact, neurosurgery is not so new, it is almost a hundred-year-old discipline. It is practically a branch of science dealing with operable diseases of the nervous system. A lot of things belong to this starting from craniocerebral injuries through cerebral tumours to the surgical treatments of spinal diseases due to consumption.”

■ **“What are the main fields of neurosurgery?”**

“Neurosurgery has also been divided into a lot of other subspecialties, similarly to the modern medical science. The most important ones from these are neurooncology and neurotraumatology, then the vascular neurosurgery, spinal surgery, functional neurosurgery to mention but the main scientific branches.”

■ **“What is your opinion about the development of the Hungarian neurosurgery? To what extent can we keep up with Europe and the world?”**

“The standards of the Hungarian neurosurgery are very high and very good. We do not have any reason for being ashamed compared to Europe.”

■ **“What does early recognition in this genre?”**

“This is a very global question. It depends on the kind of disease we are talking about. In fact in the recent 10-15 years a booming development of the diagnostic appliances has taken place, especially in the field of imaging appliances, which are already a little ahead. We are able to recognise or diagnose more types of diseases than the ones that can or have to be

cured. Today we can also detect the herniation that might not cause any symptoms yet. Actually it also means a dilemma for us whether to operate a patient without symptoms or not.”

■ **“Where is the place of cerebral and spinal injuries in this surgical genre?”**

“This is one of the most significant disciplines or subspecialties of neurosurgery. Naturally I am biased, as this is a field of neurosurgery closest to me. Similarly to the discipline of all injury cares – whether they be abdominal, extremal or spinal – generally healthy and young people suffer from such injuries. Actually a patient has a lot to lose. In a lucky constellation we can give a lot to a patient through a suitable care.”

■ **“Nowadays back, neck and lumbar pains are frequent. What causes them?”**

“First of all, today the expected average age of the population approaches seventy. So there is enough time for developing ‘consumptive’ diseases. The other cause for this is that the human spine is not designed for walking on a pair of feet, even not for sitting but walking on two pairs of feet. Consequently sitting and walking mean extreme load on the spine, which burden ligaments and intervertebral disks building up spine.”

■ **“How many operations have you performed so far?”**

“During my career so far I have performed about four thousand operations.”

■ **What is the significance of the intervertebral disk?”**

– A porckorong gyakorlatilag az emberi gerincoszlop egyik alkotó eleme. Lengéscsillapító szerepet tölt be, tehát ahogy a csigolyák, mint egy építőkocka egymásra vannak téve, közöttük porckorongok helyezkednek el. A lényege, hogy ezek a porckorongok csillapítsák a rázkódást, mikor járunk.

■ És a porckorongsérv mit jelent?

– A porckorongnak a megbetegedése. A porckorong egy rugalmas gyűrű benne egy gélszerű anyaggal. Mikor ez meggyengül, akkor kibolttosul, mit egy rossz radiál gumi, amit megütöttünk. Ezt hívjuk porckorongsérvnek. De hangsúlyozom, hogy ez nem egy izolált megbetegedés, mindig része az úgynevezett elhasználódásos gerinc-megbetegedésnek. Együtt jár a szalagok és a csigolyák közötti ízületek megbetegedésével is.

■ A porckorongsérv műtét után visszatérhet ez a betegség?

– Ez tulajdonképpen nem is betegség, ez egy állapot. Egy elhasználódásos folyamat, és egy sima hétköznapi műtét után ezzel az állapottal semmit nem

“Practically, the intervertebral disk is one of the building element of the human spinal column. It fulfils a role of vibration damping, so the vertebrae are put on each other like building cubes and between them vertebrae are placed. The essence of this is that vertebrae ease vibration when walking.”

■ “And what does slipped disk mean?”

“It is a disease of intervertebral disk. The intervertebral disk is a flexible ring with a gel-like substance in it. When it weakens, then it protrudes like a bad radial tire that we have hit. This is called slipped disk. However, I emphasize that it is not an isolated disease, it is always a part of the consumptive spinal diseases. It is also accompanied with the disease of ligaments and the intervertebral joints.”

■ “After an operation of slipped disk may this disease return?”

“Actually this is not a disease but a condition. A consumptive process and after a simple, ordinary operation we do nothing

csinálunk. Ez megadja a választ is, tehát elképzelhetetlen, hogy, ha ezután megoperáltuk, már ne legyen problémája a porckorongnak. Mi ugyanis megoperálunk egy szakaszt, egy porckorongot, de hogy a mellette lévő porckorong hogy fog elhasználódni, tönkre menni, vagy esetleg egy másik régióban mi fog történni azt senki nem tudja előre megmondani. Sajnos azt szoktam mondani a betegeimnek, hogy akinek a dereka beteg annak a nyaka is beteg, mivel ez egy szerverrendszer és ez folyamatosan és együtt megy tönkre.

with this condition. This also gives the answer, so it cannot be imagined that the slipped disk has no trouble after having been operated. In fact, we operate a part, a disk but to what extent the disk next to it will wear out, go wrong or what would happen in another region, nobody can anticipate. I always tell my patients that unfortunately the ones whose lower back aches, their neck also aches, as they belong to one organ system and they continuously go wrong together.”

■ Mennyire segít a modern technika?

– Gyakorlatilag elképzelhetetlen a műtét a technikai vívmányok alkalmazása nélkül. Például a különböző típusú endoszkópok használata, vérzéscsillapítók, égető-berendezéseknek az alkalmazása. Vagy a számítógépes célmeghatározó szisztéma, amivel tájékozódunk a zárt koponyán belül.

■ Végezetül, mit hoz a jövő az idegsebészet területén?

– Robbanásszerű fejlődés várható, elsősorban a molekuláris biológia területén. Remélhetőleg az én rezidenseim már munka nélkül maradnak a degeneratív (rendellenes fejlődés) gerincbetegségek kezelésében, mert genetikai módszerekkel úgy mond újra lehet építeni az elhasznált porckorongokat, illetve szalagokat és remélhetőleg megoldásra kerül a daganatos megbetegedések kezelése molekuláris módszerekkel. És az összejt kísérletek is elvezetnek oda, hogy a gerincvelő megbetegedéseket orvosolni tudjuk a gerincvelő regenerálási képességével. Tehát ezek a nagyon komoly betegségek is menedzselhetőek lesznek.

Boross Dezső

■ “To what extent does the modern technology help?”

“Practically, an operation cannot be imagined without using the technological achievements. For instance, the use of endoscopes of different types, haemostatic and burning equipment or the computer driven, guided target determination system through which we can get information within the skull.”

■ “Finally, what does the future bring in the field of neurosurgery?”

“Explosion-like development can be expected, mainly in the field of molecular biology. Hopefully, my residents will remain without work concerning treatment of degenerative spinal diseases because the consumptive intervertebral disks and ligaments can be rebuilt by genetic methods and treatment of tumours will be solved through molecular methods. The embryonic stem cell researches will also lead to the stage that diseases of spinal marrow will be cured through regeneration of the spinal marrow. So, these very severe diseases can also be managed then.”